

Hans Jakku í Heiðriksstovu til minnis

Hans Jacob f. 05.04.1926; d. 22.03.2019

Havi ilt við at seta sjøtil á hesi minningarorðini um elsta systkinabarnið hjá okkum. Hans Jacob á Reynatrøð, nevndur Hans Jakku í Heiðriksstovu, her hann hevði verið bóndi. Harmist um, at hann er farin, og eg ikki fekk sagt honum farvæl í februar mánað. Hann var sterkur, hevði góða heilsu, plagdi hann at taka til. Eg hugsaði helst, at hann mundi eisini fara at koma sær burtur úr lungnabrunanum, sum hann var innlagdur fyri. Tað vardi meg ikki, at hesa ferð bar ikki til. Hann viknaði smátt um smátt og doyði 22. mars, 92 ára gamal.

Tá ið eg var inni á gólvnum í novembur, prátaðu vit um jarnbrúðleyp, sum nu bert var lítið ár eftir at røkka. Tey høvdu havt gullbrúðleyp, diamantbrúðleyp og krúndiamantbrúðleyp og mintust við gleði aftur á teir hendingagóðu hátíðardagarnar. Tað var einki mál í sær sjálvum at røkka einum hátíðardeggi afturat, men høvdu tey heilsuna, hevði tað verið stuttligt. Soleiðis skuldi bara ikki vera. Mariumessudag fylgdu tey mongu skyldfólkini, bygdarfólkið og kenningar Hans Jakku til sín síðsta hvíldarstað.

Hans Jakku varð nevndur á ymsan hátt. Tá ið hann varð føddur í 1926, var eftirnavnið Joensen. Í 1939 keypti pápin eftirnavnið Skorastein, sum øll børnini í húsunum tá fingi, og í 1965 keypti Hans Jakku síni familju eftirnavnið á Reynatrøð, sum er har á leið, sethúsin standa. Á ungum árum var hann nevndur Hans Jakku í Hoygarðinum, har hann vaks upp, og í manndómsárum nevndur Hans Jakku í Heiðriksstovu, har hann giftist inn í 1949 og festi garðin í 1959.

Hans Jakku var elsti sonurin hjá Binu og Jóan Peturi í Hoygarðinum, sum fingi 11 børn. Mamman var av Fløtunum í Lamba og systir Elspu, konu Tummas úti á Garði í Leirvík. Pápin var elsti sonurin hjá Katrinu Mariu og Hans Jakku Joensen, sum í 1904 bygdu á Bakka. Bina og Jóan Petur búðu fyrstu árin inni hjá teimum, hóast trongligt var har. Í 1931 ella har á leið keypti Jóan Petur Hoygarðin, sum vóru eini smá og lág hús, sum lítil ogn var

í. Børnini komu hvørt eftir annað og eisini her gjørdist sera trongligt. Hans Jakku mintist, at eitt skifti svóvu sjeystkin í somu song. Gott tað sama, tí so bítandi kalt var viðhvørt, at glerpípur hingu niður úr loftinum.

Pápin var inniløgumaður við lít og hartil arbeiðssamur úti og inni. Altíð fiskur á trøunum, kokkur, vrakari, skipsmaður og avgreiðslumaður. Mamman spardi seg heldur ikki. Nú tey elstu børnini eisini kundu gera mun ella fara út at tæna, varð Hoygarðurin bygdur av nýggjum í 1942. Eini sera fitt og hugnalig hús, har bæði menn og ungdómur mangan leitaðu sær inn á gólvið og sótu í práti ella spældu.

Hans Jakku fór tíðliga til skips og í arbeiði á landi. Eins og pápin skipsmaður, kokkur og seinni vrakari. Tá ið farbrøðurnir keyptu Varvastein í 1946 og fóru í Norðsjógvin við snurruváð, var hann kokkur hjá teimum. Hann mintist hetta summarið, sum gjørdist so drúgt, tí teir lógu í seks vikur við maskin-

skaða í Aberdeen. Hann var eisini við øðrum bátum og róði út ella til saltfisk.

Í októbur 1949, meðan umfarssjúka gekk, giftist Hans Jakku við Sonju í Heiðriksstovu, sum er stutt oman fyri Hoygarðin. Tey giftust inn haruppi, hóast eisini her var trongligt. Her var ikki annar ungdómur uttan Sonja f. 1930. Fýra gomul fólk vóru í húsi: tey trý ógiftu bóndasystkini, Julianna f. 1885, Jústinus f. 1887 og Kristian f. 1891, og so systkinabarn teirra, mamma, Sonju, sum kallaðist Gitta f. 1992. Tað var ikki eiti á medgift hjá Sonju: eitt tvey marka festi og fýra gomul fólk, og harafturat vóru bóndafólkini av gamlari, siðbundnari slekt. Eisini var fyrsti sonurin føddur um ólavssøkumundið.

Ikki kann tað undra, at Hans Jakku og Sonja fóru undir at byggja sær nýggj hús umleið 1950. Fyrsti formurin kom upp og gólv í, tá ið stígur kom í. Ein sonur kom afturat, men tá tók eisini at tynnast í eldra endanum. Julianna doyði í mars og Gitta í apríl 1953. Eftir vóru

Jústinus, sum var bóndin, og Kristian. Teir røktu garðin og fóru til arbeiðis, tá ið til bar. Fornir í arbeiðslag, klæðum og siðvenju, men eisini álitismenn.

Jústinus doyði í októbur 1958, og Hans Jakku festi nú garðin. Kristian var handgingin maður hjá honum, so leingi hann orkaði. Serligu umstøðurnar við hús gjørdur, at Hans Jakku var heima maður, nú synirnir komu hvør eftir annan: Jákup í 1949, Eifinn í 1951, Bergur í 1956 og Jóhan í 1961. Tvær kýr og okkurt ungneyt á bási, seyður, bøur og hagi at røkja. Kristian doyði, stutt áðrenn yngsti sonurin var føddur. Í Hoygarðinum var yngsti farbróðirinn ikki føddur, tá ið tá ið fyrsti bróðursonurin græt í Heiðriksstovu.

Abbin, gamli Hans Jakku, pápin, Jóan Petur, og Hans Jakku vóru arbeiðssamir menn og hartil kravlítir. Men eisini kravmiklir í arbeiðnum. Arbeiðið skuldi gerast til lítar. Feðgunum nýttist ikki so nógv orð; eitt orð og tónalagið søgdu alt. Tí vóru báðir virdir

fiskavrakarar, sum ikki lótu sær siga, hvat var nóg gott og ikki. Hetta kundi viðhvørt fáa ilt í onkran, men teir stóðu við sítt.

Okkara elsta systkinabarn, sum Hans Jakku var, hevði so nógvar gávur. Hygg bara at húsunum og úthúsunum í Heiðriksstovu og teimum stóru húsunum innan fyri Garðsvegin, sum hann bygdi eftir 1972. Hegnismaður og hartil avbera røkin. Súr-hoyggjabrunnur og fjós gjørdust hugnalig bústaðarløn við onkrum fornnum í. Eisini góður konumaður, sum altíð tók hond í, har á stóð, meðan børnini vuku upp og eisini eftir tað. Harafturat las hann nógvar siðsøguligar, feroyskar bókmentir og hevði síni sjónarmið um tær. Á ellisárum var bilurin hentur og sjónvarpið gott at stytta sær stundir við.

Tey bæði fóru so mangan morgun við bili inn í Kálvaldal at ganga sær ein túr og hyggja eftir seyði í Ritudali, nú seyðurin hjá teimum lá harinni. Mangt broyttist jú á mansins ævi. Eftir útskiftingina í 1983 varð avgamla heiðriksstovufestið lagt saman við niðristovufestinum, og Hans Jakku festi Gerðismørk, sum var tríggar merkur við haga Fyri Innan. Elsti sonurin festi eftir hann í 1988.

Manga góða løtu havi eg sitið inni hjá Sonju og Hans Jakku, hugnaligt prát, onkur góður døgurðabiti og drekkamuður. Sonja so søgufróð og prátingarsom, Hans Jakku varin, segði seg einki minnast, knarraði kanska um okkurt ólag í samfelagnum ella bygdini. Men tá ið eg tráspurdi, átti hann ikki so lítið at leggja afturat um bø og haga, arbeiði á sjógvi og landi og bygdarsøguna í hansara tíð. Skyldskapurin kendist so nær, har tú eygleiddi hann við borðið við útsýni út á fjørð. Ættarbregðini so eyðkend. Her sótu tey bæði, Sonja og Hans Jakku, og lýddu á morgunandaktina í útvarpinum, hann las eisini fyri henni, og hon stákaðist. Takksemi fyri at hava havt høvi at kenna tey er tað, sum liggur mær fremst nú.

Friður verið við minni hansara.